

Οι έννοιες που χρησιμοποιούμε

- Οι έννοιες επιτρέπουν να περνάμε από συγκεκριμένα ερωτήματα σε αφηρημένες έννοιες χρήσιμες για τη λύση των προβλημάτων. Αν και απέχουν από την πραγματικότητα αποτελούν κλειδιά για τη μελέτη της.
 - Π.χ. το χώμα για τον αγγειοπλάστη και τον αγρότη.
- Η διαδικασία αγροτικής παραγωγής εκτυλίσσεται σε μονάδες παραγωγής διαφορετικής μορφής (οικογενειακές, συλλογικές, επιχειρηματικές εκμεταλλεύσεις) και με διαδικασίες πολύπλοκες.
- Η κατανόηση αυτής της πραγματικότητας απαιτεί έννοιες που μπορεί να αναφέρονται σε διαφορετικά επίπεδα ολοκλήρωσης:
 - Έννοιες στην κλίμακα του καλλιεργούμενου χωραφιού,
 - Έννοιες για το επίπεδο της γεωργικής εκμετάλλευσης
 - Έννοιες για τις διαδικασίες παραγωγής και εκμετάλλευσης σε μεγάλες κλίμακες χώρου και χρόνου.

Διασαφηνίσεις

- ▣ **Τεχνική παρέμβαση**
 - Opération technique
 - Technical intervention
- ▣ **Πρόγραμμα καλλιεργητικών παρεμβάσεων**
 - Itineraire technique
 - Crop system
- ▣ **Σύστημα καλλιέργειας**
 - Système de culture
 - Crop pattern or cropping pattern
- ▣ **Σύστημα εκτροφής**
 - Système d'élevage
 - Breeding system
- ▣ **Σύστημα παραγωγής**
 - Système de production
 - Production system
- ▣ **Αγροτικό σύστημα**
 - Système agraire
 - Agricultural/farming system

Τεχνική παρέμβαση

- Η τεχνική παρέμβαση θεωρείται ως η στοιχειώδης πράξη μέσω της οποίας το καλλιεργούμενο οικοσύστημα ενός αγροτεμαχίου περνά από την κατάσταση Α στην κατάσταση Β.
 - αφορά συνήθως ένα μικρό τμήμα του οικοσυστήματος,
πχ. το επάνω στρώμα του εδάφους με το όργωμα, τη βόσκηση, το χειρισμό με εντομοκτόνα κλπ.
 - αναφέρεται σε περιορισμένο χρονικό διάστημα
 - συνήθως σε πολλές πράξεις
 - απαιτεί εκτίμηση των συνθηκών
 - πρακτική εκτέλεσης (τρόπος δράσης του γεωργού)
 - μπορεί να έχουμε και αλληλουχία τεχνικών παρεμβάσεων.

Τεχνική παρέμβαση

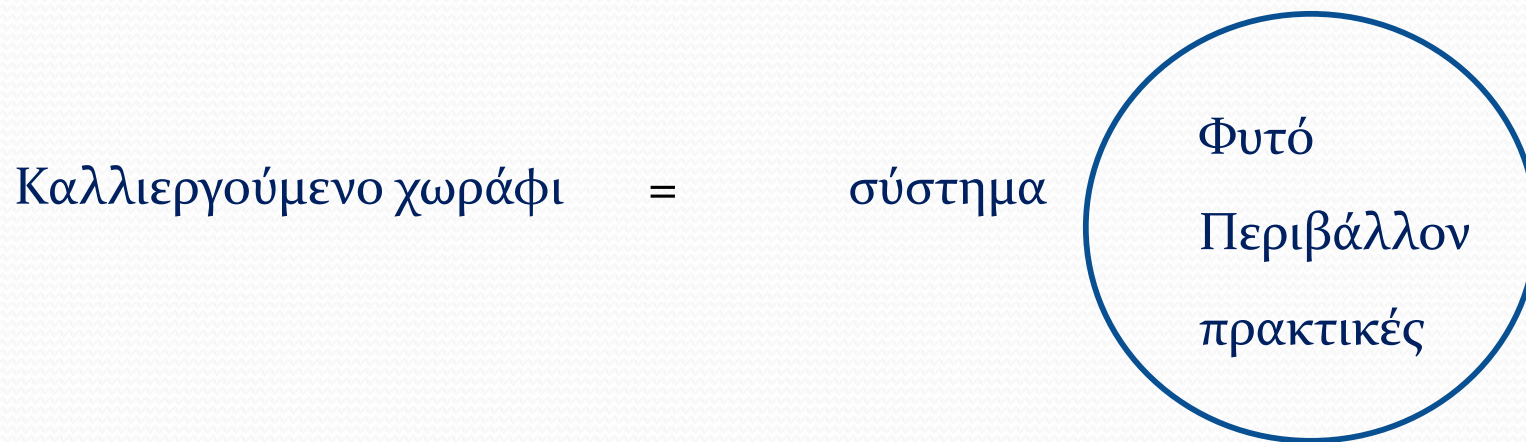
- Η μελέτη των τεχνικών παρεμβάσεων διευκολύνει την ανάλυση της διαχείρισης της εκμετάλλευσης
 - σύγκριση μεθόδων: συλλογή χόρτου με τον κλασσικό τρόπο ή με ενσίρρωση
 - σύγκριση κλιματικών κινδύνων: τεύτλα – σίτος.
- Γεωπονικές συνέπειες:
 - επιτευχθείσα κατάσταση σε σχέση με την επιδιωκόμενη
 - για την εκτίμηση στηριζόμαστε στην ανάλυση: της δομής του φυτικού πληθυσμού, του καλλιεργητικού προφίλ και του κλίματος
- Οικονομικές συνέπειες:
 - Αυξημένο αρχικό κόστος
 - Μειωμένο κόστος διατροφής τελικά

Πρόγραμμα τεχνικών παρεμβάσεων

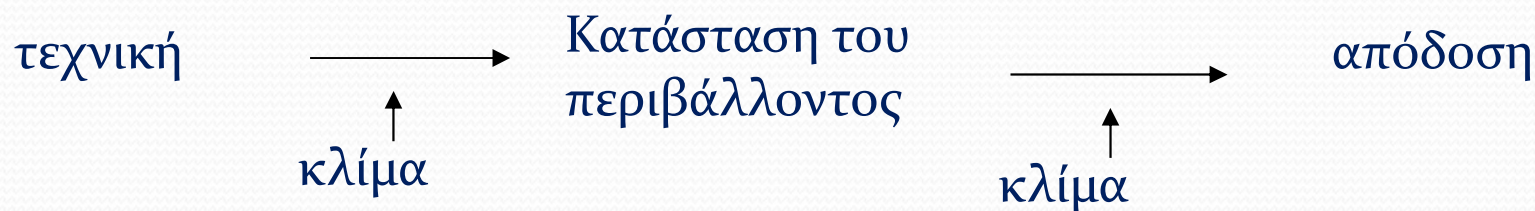
- Πρόγραμμα καλλιεργητικών παρεμβάσεων είναι η λογική και ταξινομημένη σειρά καλλιεργητικών τεχνικών που εφαρμόζεται σε ένα καλλιεργούμενο φυτικό είδος από τη σπορά ως τη συγκομιδή.
- Παλιά ο ρόλος των επιστημόνων εστίαζε στην κωδικοποίηση του συνόλου των τεχνικών για τη μέγιστη απόδοση.
 - Η αναγγελία του φυτού υπονοούσε και τις τεχνικές
 - Τεχνικές διαφορετικές περιορισμένες.
- Σήμερα:
 - πολλές τεχνικές για το ίδιο αποτέλεσμα
 - διαφορετικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες
 - Γεωργοί με διαφορετικούς στόχους.

Πρόγραμμα τεχνικών παρεμβάσεων

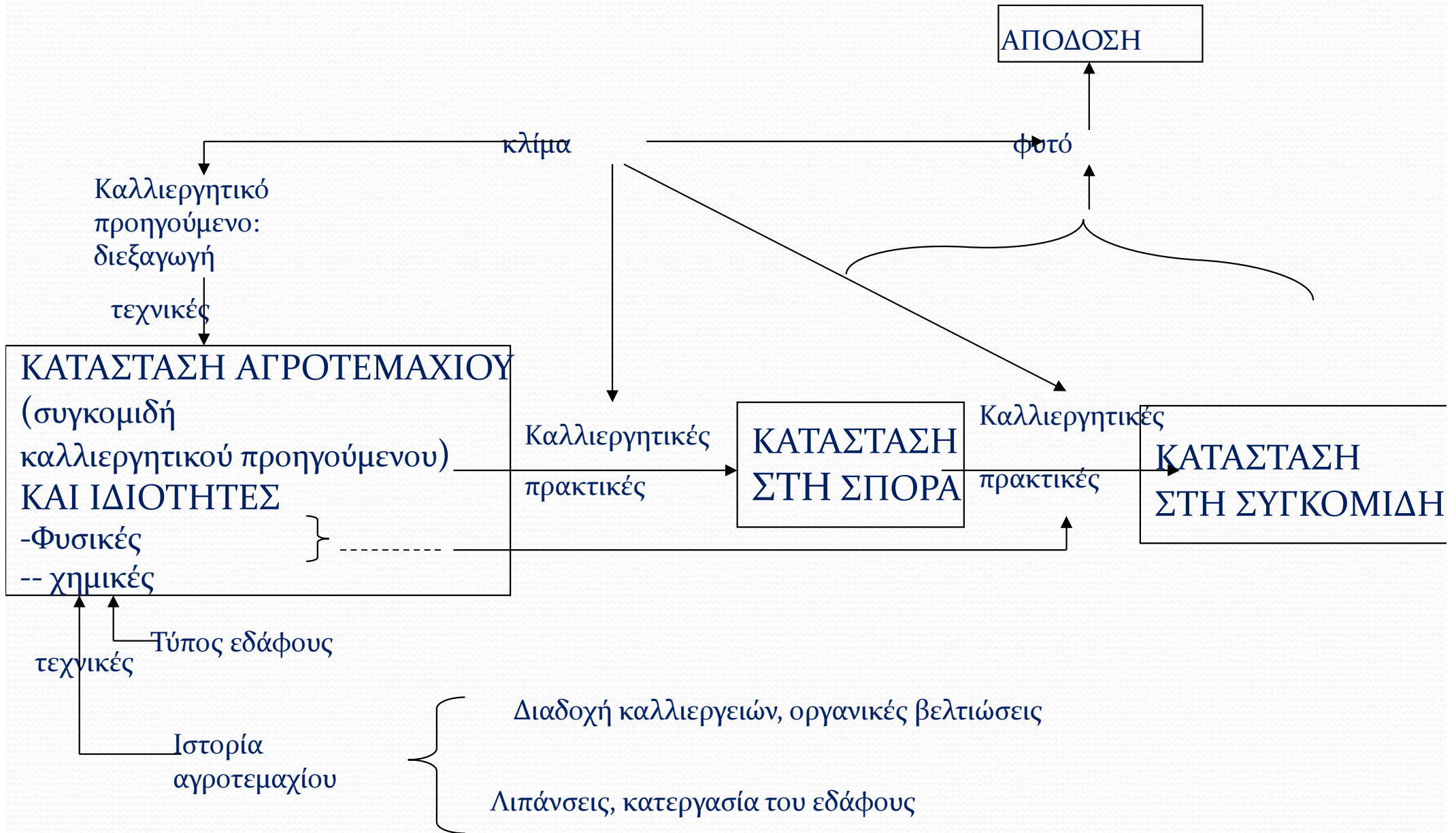
- Πώς προέκυψε η έννοια του προγράμματος των τεχνικών παρεμβάσεων

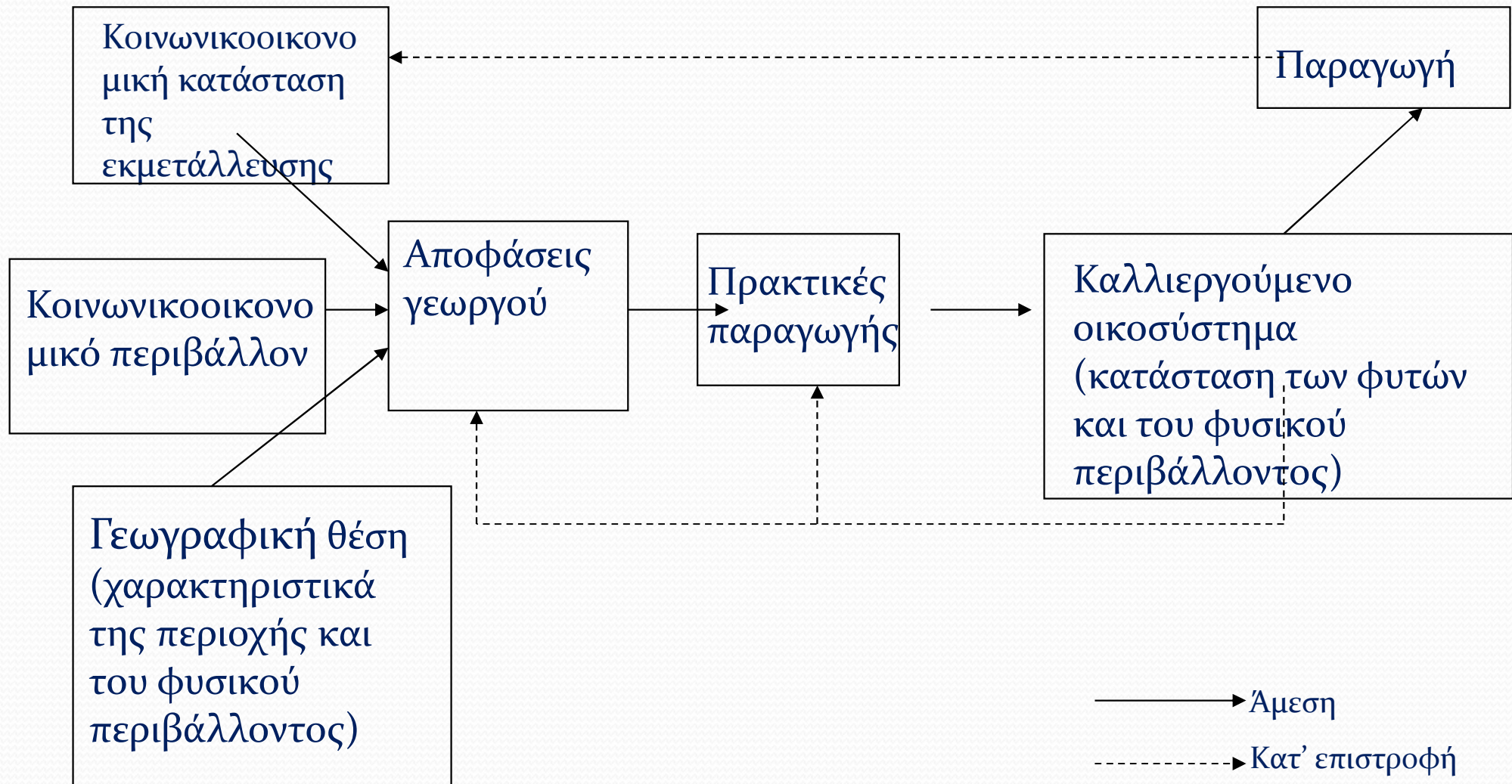
Και όχι: τεχνικές = απόδοση

Ένα απλό μοντέλο επεξεργασίας της απόδοσης

Η κεντρική θέση των πρακτικών στο πεδίο μελέτης

Πρόγραμμα τεχνικών παρεμβάσεων

- Το ενδιαφέρον του προγράμματος τεχνικών παρεμβάσεων έγκειται όχι μόνο στο ότι μας βοηθά να διεκπεραιώσουμε μια καλλιέργεια αλλά να φανταστούμε και άλλα προγράμματα καλλιεργητικών παρεμβάσεων προσαρμοσμένα σε συγκεκριμένους οικονομικούς και κοινωνικούς περιορισμούς.
- Δεν αντιγράφουμε συνταγές αλλά συμβάλλουμε στην διαμόρφωση και επεξεργασία μεθόδων διάγνωσης και απόφασης.

Πρόγραμμα τεχνικών παρεμβάσεων

- Μας ενδιαφέρει:
 - Το πλαίσιο της συνάφειας του προγράμματος των καλλιεργητικών αποφάσεων του γεωργού σε συνάρτηση με τις τεχνικές που διαθέτει και των στόχων που επιδιώκει (π.χ. ημερομηνία συγκομιδής)
 - Κατά πόσο μπορεί να πραγματοποιηθεί ένα πρόγραμμα καλλιεργητικών παρεμβάσεων σε συνάρτηση με την αιχμή των εργασιών και διαθέσιμες ημέρες εργασίας
 - Διαθέσιμες ημέρες εργασίες είναι για μια περίοδο εργασίας και μια συγκεκριμένη καλλιέργεια ο αριθμός των κατάλληλων για εργασία ημερών οι οποίες εξαρτώνται από την ανάλυση του κλίματος.

Πρόγραμμα τεχνικών παρεμβάσεων

Τέσσερα μοντέλα προγράμματος καλλιεργητικών παρεμβάσεων που αντιστοιχούν σε διαφορετικούς κοινωνικοοικονομικούς στόχους:

1. Δεν ενδιαφέρει το κόστος αλλά η μέγιστη απόδοση = μείωση στο μέγιστο των κινδύνων μείωσης της απόδοσης (χειρισμοί ασφαλείας),
2. Ενδιαφέρει η μείωση του κόστους των συντελεστών παραγωγής = η επίτευξη της υψηλότερης δυνατής φυσικής απόδοσης ενώ θα μειώνονται οι εισροές (λιπάσματα, φυτοφάρμακα),
3. Ενδιαφέρει η μείωση του χρόνου εργασιών στο εκτάριο (ακαλλιέργεια, αλλαγή χρήσης των μηχανημάτων)
4. Ενδιαφέρει η συμφωνία με τις απαιτήσεις μιας προστατευόμενης περιοχής.

Σύστημα καλλιέργειας

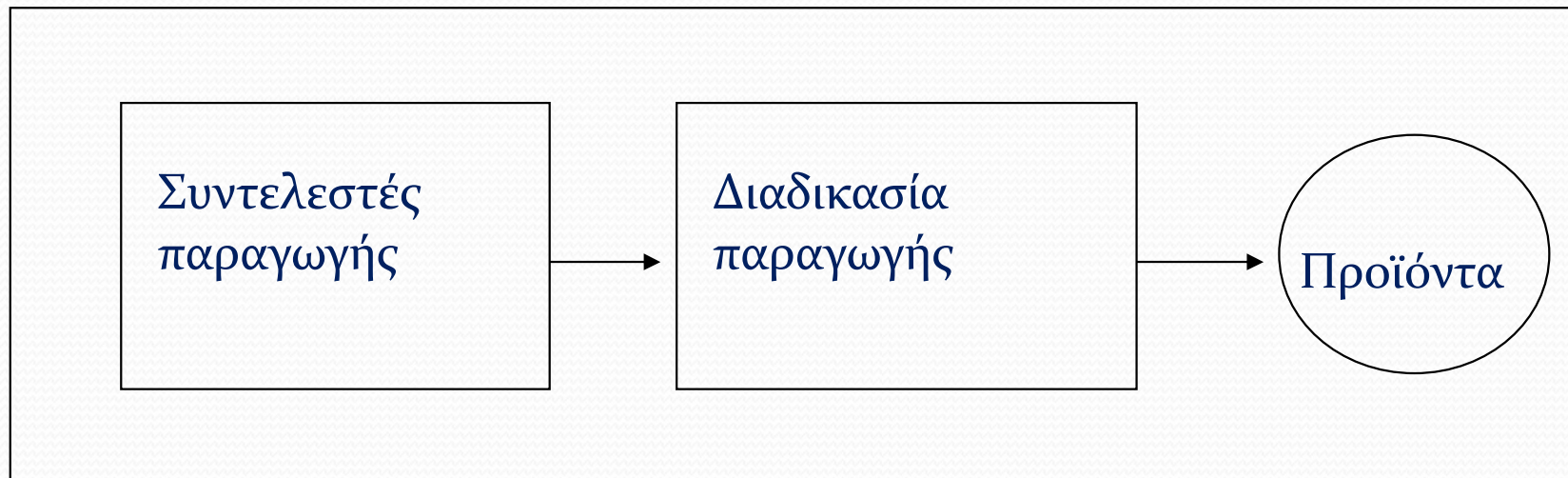
- Το σύστημα καλλιέργειας είναι ένα υποσύνολο του συστήματος παραγωγής, καθοριζόμενο από μια έκταση που δέχεται ομοιογενείς χειρισμούς, μέσω των καλλιεργειών και της σειράς διαδοχής τους καθώς και του προγράμματος καλλιεργητικών παρεμβάσεων.
 - Υπενθύμιση: Πρόγραμμα καλλιεργητικών παρεμβάσεων είναι η λογική και ταξινομημένη σειρά καλλιεργητικών τεχνικών που εφαρμόζεται σε ένα καλλιεργούμενο φυτικό είδος από τη σπορά ως τη συγκομιδή.
- Το σύστημα καλλιέργειας, συνιστά τον παρόμοιο τρόπο χρήσης ενός συνόλου αγρών στην εκμετάλλευση.
- Το σύστημα καλλιέργειας αναφέρεται στα αποτελέσματα της γεωργικής δραστηριότητας.
- Κύρια διάσταση του συστήματος καλλιέργειας είναι ο χρόνος, η διαδοχή των καλλιεργητικών περιόδων, στην διάρκεια των οποίων ο καλλιεργούμενος χώρος υπόκειται σε διαδικασίες (συμπεριφορές) που υπακούουν στην ίδια λογική.

Σύστημα καλλιέργειας

- Δεδομένου ότι το σύστημα καλλιέργειας αναφέρεται στα αποτελέσματα της γεωργικής δραστηριότητας, για την περιγραφή του ενδιαφέρουν:
 - Οι αποδόσεις των καλλιεργειών και οι διακυμάνσεις τους στο χρόνο.
 - Οι συνθήκες λειτουργίας (διαχείριση του χρόνου χρησιμοποίησης):
 - Χειρώνακτες: υπερφόρτιση εργασίας
 - Υλικά: υπό ή υπέρ χρησιμοποιούμενα
 - Η κατάσταση των πόρων και εργαλείων παραγωγής
 - Κατάσταση εδάφους: δομή, χημική λίπανση, πληθυσμοί παρασίτων (σπόροι ζιζανίων, μύκητες, νηματώδεις,...)
 - Κατάσταση υλικού: βαθμός φθοράς
 - Κατάσταση κτιρίων
 - Η τεχνική και οικονομική αποτελεσματικότητα του συνόλου της εκμετάλλευσης.
 - Οι τάσεις εξέλιξης (της δομής του εδάφους, του περιεχομένου σε θρεπτικά στοιχεία,...)

Σύστημα παραγωγής

- Το σύστημα παραγωγής είναι ο τρόπος που συνδυάζονται οι συντελεστές παραγωγής (έδαφος, μέσα και εργασία) με σκοπό τη φυτική και ζωική παραγωγή σε μια εκμετάλλευση και ο οποίος είναι κοινός για ένα σύνολο εκμεταλλεύσεων.
 - Δύο συμπληρωματικοί ορισμοί:
- Το σύστημα παραγωγής εξετάζει την εκμετάλλευση από την άποψη αυτού το οποίο παράγει, είτε πρόκειται για ζωική ή φυτική παραγωγή.
- Σύστημα παραγωγής είναι η θέση που δίδεται στην εκμετάλλευση στον κάθε κλάδο αγροτικής παραγωγής.

Σύστημα παραγωγής

- Η προσέγγιση του συστήματος παραγωγής μπορεί να γίνει με διαφορετικές οπτικές γωνίες.
 - Πχ. οικονομικές προσεγγίσεις: σε αυτή την περίπτωση θεωρείται ως ένα εργαλείο εργασίας ενός αγρότη και των συνεργατών του και ως μια οικονομική μηχανή.
 - Από τεχνική άποψη περιλαμβάνει τις προβλέψεις για την κατανομή των καλλιεργειών στο χώρο, το ημερολόγιο εργασιών (δηλαδή μια εκτίμηση των κλιματικών κινδύνων στο επίπεδο των διαθέσιμων ημερών) και τη μικροοικονομική λειτουργία.
- Το σύστημα παραγωγής κατευθύνεται από τους κοινωνικοοικονομικούς στόχους του αρχηγού της εκμετάλλευσης και την ανάλυση των προηγούμενων αποτελεσμάτων.

Χαρακτηριστικά και στόχοι του συστήματος παραγωγής

- Κοινωνικοοικονομικοί στόχοι
- Κατάσταση και οικονομικές προοπτικές
- Κοινωνικοοικονομικοί «κανόνες» του παιχνιδιού
- Παραγωγικό δυναμικό των διαθέσιμων εκτάσεων
- Κατάσταση του «τεχνικού» κεφαλαίου
- Διαθέσιμη εργασία

Κέντρο απόφασης του
συστήματος καλλιέργειας

Χαρακτηριστικά του συστήματος καλλιέργειας

- Καλλιέργειες και προηγούμενες
- Κατάσταση της γονιμότητας
- Αποδόσεις
- Ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας και χρήσης των υλικών
- Περιορισμοί λόγω γειτνίασης
 - Ρύποι εκπεμπόμενοι και αποδεκτοί

- Διεξαγωγή των προγραμμάτων καλλιεργητικών παρεμβάσεων
- Θέση των καλλιεργειών
- Παρέμβαση στις δυνατότητες των εκτάσεων
- Προσαρμογή του «τεχνικού» κεφαλαίου